

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Χρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Ἡῦτα αἰτήσις ἀπευσθύνεται :

Διεύθυνσιν **Φωνῆς τῆς Ἡπείρου**
Ἀθῆναις

ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 τρέχοντος Σεπτεμβρίου 1898 μέχρι 1^{ης} Σεπτεμβρίου 1899· καὶ ὀφείλουν οἱ αἰτοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ νὰ ἀποστέλλωσι καὶ τὴν συνδρομὴν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα. Ἀλλως δὲν θὰ λαμβάνηται ὡς ὄψιν ἡ αἰτήσις των.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶνε τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον τὸ ὑποῖον ἀπὸ ἐπταετίας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ διασπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

ΕΞ ΗΠΕΙΡΟΥ

5 Ὀκτωβρίου

Πῶς περιέφερον τὸν Κιτσόνα οἱ λησταί. — Ὁ Νεσάτ πασᾶς προτρέπων τοὺς Σιρρακιώτας νὰ γίνουν Ρωμοδοί. Ἀφερὶμ πασᾶ μου! — Τὰ παθήματα τῶν κατοίκων. — Τὸ ξύλο ἐνδὲς μουλιαζιμῆ. — Ἡ λίμνη Ἀρτσίστης δημοσία. — Ἡ ἀπόλυσις τοῦ καθηγητοῦ Καλούδη.

Χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ὁ Ἀθ. Κιτσόνας ὁ αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ ληστῶν παρὰ τὸ Μπουγουτσικὸν ἠλευθερώθη προμιάς ἐβδομάδος εἰς Κορυτσάν παρὰ τὸ Ὀπάρι ὑπὸ τοῦ χιλιάρχου Μουχτάρ ἀγᾶ. — Τὸ περιέφερον ὅτι οἱ λησταὶ μετέφερον αὐτὸν διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ ἐπιπτον καὶ ἐρωτῶμενοι ἀπῆντων ὅτι εἶναι ἱατρός· καὶ τὸν μετέφερον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχηγῶ των ὁ ὁποῖος ἦτον ὁ Νταλιάνης καὶ οὐχὶ ὁ Μπέντος ὡς ὑπετέθη. Ἐκεῖ παρακολουθούμενοι ἐπολιορκήθησαν καὶ μετὰ πολὺν ἄγῶνα ἔφυγον ἀφοῦ ἐφονεύθη εἰς τῶν ληστῶν καὶ ἐπληρώθη καὶ ὁ ἀρχηγός — τοῦτο ἰδόντες κατέφυγον εἰς τὸν Μουχτάρ ἀγᾶν περὶ οὗ ὑπάρχει ὑπόνοια παρὰ αὐτοῖς τοῖς Κυβερνητικοῖς ὑπαλλήλοις ὅτι εἶναι ὁ ὑπαίτιος ὧν τούτων — διότι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀρ)στρον. . . . Ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα ἔφυγον φυλακισμένοι μαζὺ μὲ τοὺς φύλακὰς των ζαπιτιδες καὶ αὐτοὶ εἶναι οἱ ληστεύσαντες εἰς τὰ ἄνω Ραβένια, καὶ αὐτοὶ εἶναι οἱ διαρπάσαντες ὅ,τι ἠμπόρεσαν ἀπὸ τὴν Μονὴν τοῦ Μακρυαλέξη.

— Εἰ καὶ μία ἐβδομάς παρήλθε ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἀθ. Κιτσόνα, ἐν τούτοις ἄχρι ταύτης στιγμῆς δὲν ἦλθεν εἰς τὸν οἶκόν του, διότι λέγεται ὅτι εἶναι πληγωμένος εἰς τὸν πόδα καὶ νοσηλεύεται. — Δραστήρια μέτρα ἐλήφθησαν κατὰ τῶν ληστῶν· ἀποσπάσματα διατρέχουσι τὴν χώραν· ὁ Μουτεσαρίφης Ἀρ)στρου ἔφθασεν ἕως εἰς τὰ ἄκρα τῆς Πρεμετῆς καὶ ὁ χιλιάρχος ὁ Κρητικὸς Ἀλῆς δεινὸς ληστοδωκτικῆς περιέρχεται μὲ ἰσχυρὰ ἀποσπάσματα καταδιώκων τοὺς κατσακιδες ἀλλὰ καὶ οἱ κάτοικοι οὐκ ὀλίγον ὑποφέρουσι ἀπὸ τὰ ἀποσπάσματα.

— Διερχόμενος ἐκ Συρράκου ὁ νεωστὶ εἰς ἀντιστράτηγον προβιβάσθεις Νισᾶ πασᾶς πρὸς ἐπιθεώρησιν τῆς μεθορίου γραμμῆς συνέστησε εἰς τοὺς κατοίκους τῆς κωμοπόλεως ταύτης, ἥτις εἶνε ἡ μόνη ἐκ τῶν βλαχοφώνων χωρίων ἡ μὴ ἀποστέλλουσα οὐδὲ ἓνα μαθητὴν εἰς τὰ Ρωμουμουνικὰ σχολεῖα, νὰ καταργήσῃ τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ ἀντὶ αὐτῶν νὰ παραδεχθῇ τὰ Ρωμουμουνικὰ τῆς προπαγάνδας σχολεῖα, ὡς Ρωμουμουνικοὺς ὄντας καὶ αὐτοὺς, ἐπειδὴ ὁμιλοῦσι τὴν βλαχικὴν διάλεκτον. Ὡστε ὡς βλέπετε καὶ οἱ πασάδες αὐτοὶ ἀπροκαλύπτως ὑποστηρίζουσι τὴν τῶρα τὰ Ρωμουμουνικὰ σχολεῖα.

— Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἡπείρου ἀποσύρεται

ὁ τουρκικὸς στρατὸς μεταβαίνων εἰς Ἰωάννινα καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ μέρη τῆς Μακεδονίας· ἰδίως ὁ κάμπος τῆς Ἀρτας, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὄχι ὀλίγον στρατόν, ἐκενώθη ὅλως διόλου. Τὸ γεγονός τοῦτο καὶ ἡ ἀπὸ καιροῦ ἤδη ἀπομάκρυνσις πάντων τῶν πολεμοφοδίων ἀπὸ τῶν μερῶν τούτων ἐταπείνωσεν ὀλίγον τοὺς ἐντοπίους Τούρκους, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐξαγριωθῇ.

— Ἐν Πρεβέζῃ οἱ κάτοικοι διηρέθησαν εἰς δύο κόμματα διὰ τὸ ζήτημα τῶν σχολείων, οἱ μὲν ὑποστηρίζουσιν τὸν κύριον Δημάρατον ὡς σχολάρχην καὶ οὗτοι εἶνε, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἄλλοι, οἱ ἐν τοῖς πράγμασι νῦν, διατείνονται ὅτι ὁ κ. Δημάρατος εἶνε ἐντελὴς ἀγράμματος καὶ κατὰ συνέπειαν ἔπαυσαν αὐτὸν τῆς θέσεώς του καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔφερον δύο ἄλλους ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὧν ὁ μὲν εἰς ὁ κ. Ραπόγλου, εἶνε διδάκτωρ τῆς φιλολογίας, ὁ δὲ ἄλλος ἀπόφοιτος τῆς Μεγάλης τοῦ τοῦ Γένους Σχολῆς. Μετὰ τῶν δευτέρων τούτων συνετάχθη καὶ ὁ Μητροπολίτης καὶ, ὡς ἦν ἐπόμενον, διήγειρε κατ' αὐτοῦ τὴν δυσἀρεσκείαν τῶν πρώτων, οἵτινες τὰ πάντα κινουσι ὅπως μεταθέσωσιν αὐτόν. Τὸ πάθος δὲ ἐν τῇ πολέμῳ αὐτῶν κατὰ τοῦ Μητροπολίτου τοὺς ἀναγκάζει νὰ ὑποπίπτωσι δυστυχῶς εἰς παρεκτροπὰς προσβαλοῦσας οὐ μόνον τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν θρησκείαν εἰς τὰ καίρια. Νομίζω, ὅτι, ἀφ' ὅτι ἤρχισαν οἱ ἐκάστοτε γινόμενοι κατὰ τοῦ κλήρου καὶ δὴ κατὰ τῶν Μητροπολιτῶν πόλεμοι ἐξέπεσε πολὺ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα καὶ καὶ βαίνει χαλαρούμενον. Διὰ τοῦτο νομίζω ὅτι ἐγκληματίζουσιν οἱ τοιοιτοτρόπως καταφερόμενοι τοῦ κλήρου. Ἐξ ἄλλου δὲ μέρους καὶ ὁ Μητροπολίτης ἄστοχον πολιτείαν μετέρχεται ἐρχόμενος εἰς ἀνταγωνισμὸν μετὰ τῶν πολιτῶν. Δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον εἰς αὐτόν, ἀπόστολον τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀνταποδίδειν καλὸν ἀντὶ κακοῦ, νὰ θέλῃ νὰ ἐκδικηται, νὰ ἀνταγωνίζεταί μετὰ τῶν ποιμνίων του· δὲν ἐκλήθη νὰ ἐξαγριώσῃ, ἀλλὰ νὰ πείθῃ νὰ ἡμερώσῃ. Ὅχι· νὰ πορεύεταί κατὰ τὰ πάθη του, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας του.

Ἐτυχε νὰ περιέλθῃ πολλὰ χωρία τῆς Ἡπείρου τοῦ τμήματος Μαλακασίου καὶ Ν. Λούρου καὶ εἶδον τὰ βασανιστήρια τῶν χριστιανῶν ὑπηκόων τῶν Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου. Εἶδον ἐκεῖ πελωρίους χωρικοὺς δερομένους ἀνθρῶς, ἄλλους νὰ τοὺς τραβᾷ τὰ αὐτιά καὶ τὰ μουστάκια ὁ Σούμπας καὶ νὰ τοὺς πτύῃ κατὰ πρόσωπον, ἄλλους νὰ προσφέρωσι μόνοι τὰς οἰκογενείας των πρὸς ἀτίμωσιν, προσβολαὶ γυναικῶν ἐν μέσῳ τῶν ὁδῶν, ἀπαγωγὰι νέων, ἀτιμώσεις παρθένων, ἀρπαγαὶ ποιμνίων, καὶ πλεῖστα ἄλλα. Εἰς ἐν τῶν χωρίων τούτων ἐζήτησεν ὁ Μουλιαζιμῆς τοὺς Μουχταροδημογέροντας καὶ ἐπειδὴ οὗτοι ἐβράδυναν ὀλίγον νὰ ὑπάγωσι θυμῶναι ὁ καλός, ἐξέρχεται μὲ ἐν ρόπαλον εἰς τὰς χεῖρας καὶ ἐκτύπα ἀδιακρίτως ὅποιον ἠύρισκεν. Ἀφ' οὗ ἀπέκαμε δέρων ἐπέστρεψε ἥσυχος εἰς τὸ κοινάκι του· οὐαὶ εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἤθελε τολμήσῃ νὰ προσφέρῃ καὶ τὴν παραμικρὰν λέξιν πρὸς οἰονδήποτε Τούρκον, ἀκούει ἀμέσως τὸ «κερατά, σὺ θέλεις τὸ γιουνάνι» ὅπερ τὸ ἔχουσιν ἀποστηθίσαι ὅλοι σχεδὸν οἱ Τούρκοι καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ μὴ γνωρίζοντες οὔτε μίαν λέξιν ἑλληνικὴν τὴν φράσιν αὐτὴν φροντίζουσι νὰ μὴ λησμονήσωσι· καὶ ἀκολουθεῖ ἔπειτα ἀδιάκριτος

καὶ φοβερὸ ξύλο· ἀκούεις σπαρακτικὰς αἰμωγὰς καὶ ὀλολυγμούς ποῦ δύνανται νὰ ραῖσωσι καὶ τὴν σκληροτέραν καρδίαν· καὶ τὰ πανηγύρια αὐτὰ γίνονται κάθε ἡμέραν. Ἰδὼν τὴν ἐλεεινὴν αὐτῶν θέσιν ἠύχθη εἰς τὸν Θεόν, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἢ νὰ βελτιώσῃ κατὰ τι τὴν θέσιν αὐτῶν ἢ νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ τὸ ταχύτερον.

— Εἰς ἀξίεπαινον νεωτερισμὸν προέβη ἐν Συρράκῳ ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διευθύνων τὴν ἑλληνικὴν σχολὴν Σωτήριος Γκορτσᾶς ὁρίσας ὅπως ἐν ὀρισμένη ἡμέρᾳ τοῦ ἔτους τὸ σχολεῖον ἐορτάζῃ πρὸς τιμὴν τῶν εὐεργετῶν καὶ ἰδία τῶν Μεγάλων αὐτοῦ εὐεργετῶν Σπ. Βαλτατζῆ, Γεωργ. Γιαννιώτη καὶ Κ. Πάλλιου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀπαγγέλεται κατάλληλος λόγος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, οἱ δὲ παῖδες ψάλλουσι μεμφοδικοῦς ᾄσματα πρὸς τιμὴν τῶν εὐεργετῶν.

— Ἡ ἐπ' ὀνόματι Ἀρτσίστης καὶ Ραβενίων λίμνη, ἕνεκα τῶν συχνῶν ἐπισοδείων, ἅτινα συνέβαινον μετὰ τῶν κοινοτήτων Ἀρτσίστης, Ἀνω Ραβενίων καὶ τοῦ Μεσοβουνίου ἀνεκφυρῆθη κυβερνητικῇ. Ἡ αἰτία τοῦ νὰ ἀνακηρυχθῇ Κυβερνητικὴ εἶνε ἡ ἐξῆς. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Μεσοβουνίου παλαιότερον καὶ ἀνεκαθεν ὑδρεύοντο καὶ ἐπότιζον ἐν τῇ παρὰ τῇ λίμνῃ φρέατι αὐτῶν. Λοιπὸν ἡ κοινότης Ἀρτσίστης ἕνεκα τῆς γνωστῆς ὑποθέσεως ἣν ἔχει μετὰ τοῦ Μεσοβουνίου, ἔχουσα δὲ πρὸς τὸ μέρος τῆς καὶ τοὺς Ραβενιώτας, ἀπεφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ ὅπως ἀποδιώξουσιν τοὺς Μεσοβουνιώτας ἀπὸ τοῦ νὰ λαμβάνωσι ὕδωρ καὶ νὰ ποτίζωσι τὰ ζῶα των. Ἰδόντες λοιπὸν οἱ Μεσοβουνιώται τὸν κίνδυνον, ὃν διατρέχουσιν αὐτοὶ τε καὶ τὰ ζῶα των, ἐζήτησαν τὴν προστασίαν τῆς διοικήσεως ἥτις ἀπέστειλε πρὸς τοῦτο ἀνακριτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἐπέτρεψε εἰς τοὺς Μεσοβουνιώτας νὰ λαμβάνωσιν ὕδωρ διατάχθη δὲ τηλεγραφικῶς ὁ Μουδῆρης Ζαγορίου Ἰσμαῖλ ὅπως προσελθὼν ἀποκόψῃ τὸ ἐκ 3 στρεμμάτων ἐσπαρμένον μέρος συμφώνως τῇ μαρτυρίᾳ καὶ ἐκτιμήσῃ προσώπων ἐκ τῶν πέριξ χωρίων καὶ ἀνοίξῃ τὸ κανόνακι, ἐλθὼν δὲ καὶ εὐρὼν μεγάλην ἀντίστασιν ἐκ μέρους τῶν εἰρημένων χωρίων, ἀμέσως τηλεγραφικῶς εἰδοποιεῖ τὸν βαλὴν Ἰωαννίνων περὶ τῶν συμβάντων, ὅστις πάραυτα διατάττει ὅπως ἀποσταλῶσιν εἰς Ἰωάννινα οἱ Μουχτάρδες ὡς πρωταίτιοι τῆς ἀντιστάσεως τῆς Κυβερνητικῆς ἀποφάσεως. Ἀλλὰ συγχρόνως ἡ διοίκησις διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἐκέρυξε τὴν λίμνην δημοσίαν καὶ ἐξέθεσεν αὐτὴν εἰς πλειστηριασμὸν πρὸς πώλησιν. Τοιοιτοτρόπως οἱ ὅλως ἀσήμαντον αἰτίαν οἱ κάτοικοι Ἀρτσίστης καὶ οἱ ὀπαρήσαντες καὶ ἐργασθέντες ἀπώλεσαν νῦν πᾶν δικαίωμα ἰδιοκτησίας. Δὲν θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ συνεβιβάσαντο αἱ κοινότητες ἀναμεταξύ των; Τί ἐκέρυξαν τὴν ὥρα οἱ ἄλλως σκεπτόμενοι.

— Εἰς τὴν Ζωσιμαίαν σχολὴν Ἰωαννίνων ἐγένοντο ἐσχάτως πολλὰ ἐπεισόδια τὰ ὁποῖα ἄλλοτε θέλω ἀναγράψαι. Ἐκεῖνα ὅμως τὸ ὁποῖον προξενεῖ ἐντύπωσιν εἶνε ἡ ἀπόλυσις τοῦ καθηγητοῦ ἡ Διευθυντοῦ τῆς Ζωσιμαίας κ. Καλούδη, διὰ τὸν τρόπον καὶ διὰ τὰς ἀφορμὰς δι' ἃς αὕτη ἐγένετο.

ΨΩΜΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΥΣ

Εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Ὀδοῦ Βύσσης καὶ πλησίον τῆς Σχολῆς Καραϊάνου Ἀλευροπωλεῖον Γ. Γιαννῆ πωλεῖται Ἀρτος κατασκευαζόμενος ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς πάσχοντες ἐκ Διαβήτου παρ' ἰδοῦ τεχνίτη.

Διοικήσεως τῶν Χριστιανικῶν Κοινοτήτων τῆς Ἡπείρου, καὶ ἰδίᾳ περὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως τοῦ τμήματος Ζαγορίου, ὅπερ ἤματι καὶ ἦν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐλβετία τῆς Ἡπείρου», αἱ σκότιαι μηχανορραφαί, οἱ ἐκφοβισμοί, αἱ βιαιοπραγαί καὶ τὰ πονηρὰ τεχνάσματα τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως καταστρέψῃ τὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ ἐκφυλίσῃ τοὺς κατοίκους εἰς ἄξια προσεκτικῆς ἀναγνώσεως καὶ ἐμβριθοῦς μελέτης.

Ἡ δὲ Γεωγραφικὴ περιγραφή τοῦ τε συνόλου τῆς Ἡπείρου καὶ ἰδίᾳ τοῦ περιωνύμου Βίκου ἐν Ζαγορίῳ εἶνε θυμωδία ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν. Ὡς ἔχων δὲ βαθεῖαν γνῶσιν τῶν προσώπων καὶ τῆς Διοικήσεως ἐξετάζει τὰ αἷτια τὰ ὑποβλάποντα τὴν ληστείαν καὶ μετὰ παρηγορίας καυ-

τηριάζων τὴν κακοδιοίκησιν, ἀποφαίνεται καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξοντώσεως τῆς ὀλεθρίας ταύτης μάστιγος, ἥτις καὶ τὴν κοινωνίαν ἀσχημίζει καὶ τὴν Ὀθωμανικὴν Κυβέρνησιν ἐκτίθησιν παρὰ τῇ πεπολιτισμένῳ κόσμῳ ὡς ἐθελοκακὸν καὶ ἀνίκανον, κατὰ τὴν προσφύτου συγγραφῆς ἐκφρασίν. Ἐνὶ λόγῳ τὸ πονηράτιον «ἡ ἐν Ἡπείρῳ ληστεία» παριστᾷ ζωντανὴν εἰκόνα τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῶν ἀτυχῶν χριστιανῶν κατοίκων τῆς πολυπαθοῦς Ἡπείρου καὶ συνιστᾷ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ καὶ εἰς πάντα μὲν Ἕλληνα κηδόμενον περὶ τῆς τύχης καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς δυστυχοῦς ταύτης χώρας, ἀλλ' ἰδίᾳ εἰς πάντα Ἡπειρώτην καὶ Ζαγορήσιον.

ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΑΛΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου φύλλου)

Ἀλλὰ πάντα τὰ σχέδια ταῦτα καὶ αἱ ὑποσχέσεις ἐμείναν, ὡς ἦν εἰκός, ἀπλὰ σχέδια καὶ πόθοι εὐσεβείας· διότι οὔτε εἰλικρινεῖα ἐβασιλευεν ἐκχέρωθεν, οὔτε δυνατόν ἦτο νὰ συμβιβασθῶσι τὰ ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἀσυμβιβαστά.

Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Κυβέρνησις ἐξέδιδε διαταγὰς στρατολογίας πρὸς πάντας τοὺς διοικητὰς τῶν ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ *Sartaklar*, συγχρόνως δὲ περήγγελλε τὸν ὑπ' αὐτῆς ὀνομασθέντα νέον Διοικητὴν Θεσσαλίας Σουλεϊμάν Πασᾶ νὰ ἐτοιμάσῃ ὡσαύτως στρατόν, ἵνα βυθίσῃ κατὰ τῆς Ἡπείρου. Οὗτος ἐλθὼν ἤδη εἰς Θεσσαλίαν ἀπηύθυνε κατ' ἐσήγησιν τοῦ συνοδεύοντος αὐτοῦ ὡς γραμματέως Ἀναγνώστου Σιατιστιῆς, προκηρύξιν τοῖς Χριστιανοῖς ὑπηκόοις, ὅπως ἐξοπλιζόμενοι παρασκευασθῶσιν εἰς τὴν κατὰ τοῦ ἀποστάτου ἐπίθεσιν. Τὸ μέτρον τοῦτο, μετὰ προθυμίας δεκτὸν γενόμενον ὑπὸ τῶν ἀόπλων καὶ τὰ πένοντα ὑφισταμένων ραγιαδῶν, δυσπρόστησεν, ὡς εἰκός, τοὺς Ὀθωμανοὺς τῆς Θεσσαλίας, βλέποντας τὸν ἐντεῦθεν κίνδυνον καὶ σφοδραὶ ἐγένοντο παρὰ τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τοῦ Σουλεϊμάν Πασᾶ παραστάσεις, ὧν ἕνεκα ἀνεκλήθη, ἐνῶ παρεσκευάζετο νὰ διαβῇ τὴν Πίνδον. Φθάσας δὲ εἰς Θεσσαλονίκην ἀπεκεφαλίσθη κατὰ Σουλτανικὴν διαταγὴν, ὡς ἐπιβουλευθεὶς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους.

Ὁ Ἀλῆς, ἀρχομένου τοῦ θέρους τοῦ 1820, ἐπωφελοῦμενος τὴν βραδύτητα, ἣν ἐδείκνυν οἱ ἐνταλθέντες τὴν στρατολογίαν τῶν κατ' αὐτοῦ στρατῶν, συνεκάλεσε μέγα στρατιωτικὸν συμβούλιον. Ἐκ τῶν πολλῶν δ' ἐν αὐτῷ ἐξενεχθεῖσιν γνώμων, ἐπικρατήσεως τῆς περὶ ἀμύνης διὰ τῆς καταλήψεως πάντων τῶν ἐπικαίρων χωρίων, ἐν τε τοῖς ὁρίοις τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς μεσημβρινοδυτικῆς Μακεδονίας καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κυρίως Ἡπειρωτικῇ καὶ Ἀλβανικῇ χώρῃ, διέταξεν ὡς ἐξῆς τὰ κατὰ τὴν ἀμυναν: Τὸ φρούριον τῶν Ἰωαννίνων ἐμελλε νὰ ὑπερασπισθῇ αὐτὸς ὁ Ἀλῆς, τὸ τοῦ Μπερατίου οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Μουχτάρ καὶ Σαλήχ, τὸ τῆς Πριβίτζης ὁ Βελῆς, τὸ Τεπελένι ὁ υἱὸς τοῦ Μουχτάρ Μαχμούτ Μπέης, τὴν Πάργαν ὁ τοῦ Βελῆ Μαχμούτ Πασᾶς, τὸ Σούλι ὁ Μούρτο Τζάλες, τὴν Ἄρταν ὁ Νταλήπ Πρεμέτης, τὴν Παραμυθιὰν ὁ Ταχὴρ Ἀμπάζης, τὸ Ἀργυρόκαστρον ὁ Μέτσο Μπόνος, τὴν Πρεμετὴν ὁ Ἐλμαζ Μαχμούτ, τὸ Μελισσίινι ὁ Γιάζ Ἀγᾶς Σιλιχτάρης, τὴν Ἀχρίδα ὁ Τζελαλετὴν Μπέης, ἕτεροι δὲ ὀπλαρχηγοὶ Ἀλβανοὶ τὰς θέσεις τῆς Κλεισσούρας, πέντε Πηγαδίων, Βουθρωτοῦ, Ἀγ. Σκραντα καὶ ἄλλας. Πλὴν δὲ τῶν ἀνωτέρω ἀνετέθη εἰς τὸν Ὀδυσσεᾶ Ἀνδρούτσον νὰ καταλάβῃ τὰς ἐπικαίρους ἐν Λεβαδείᾳ θέσεις, εἰς δὲ τὸν Καρατάσσον τὰς Θερμοπύλας, εἰς τὸν Νικόλαον Στουρνάρην τὸ Ἀσπροπόταμον, εἰς τὸν Ἀνδρ. Ἰσκον τ' Ἀγραφα, εἰς τὸν Γ. Ζώγαν τὸν Ὀλυμπον, εἰς τοὺς Μπλαχαδαίους τὰ Χάσια, εἰς τὸν Ἰωάννην Βερνακιώτην τὸ Εὐρόμερον, καὶ τέλος εἰς διαφόρους ἄλλους σωματάρχας συμμίκτων ἐξ Ἀλβανῶν καὶ Χριστιανῶν σιτιφῶν

τὰς ἐπὶ τῆς Πίνδου διόδους.

Παρασκευαζόμενος δὲ ὁ Ἀλῆς πρὸς ἀμυναν καὶ πρὶν εἰς εἰσβάλην εἰς τὰς χώρας αὐτοῦ ὁ αὐτοκρατορικὸς στρατός, ἐκάλεσε παρ' ἐαυτῷ τὸν Ἀλέξιον Νούτσον, τὸν Ἰω. Λογοθέτην ἐκ Λεβαδείας, τὸν Τσολάκογλου ἐξ Ἀγρᾶφων καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτοῦ Μάνθον Οἰκονόμου καὶ Σπύρον Κολοβόν, ὡς καὶ ἄλλους τινάς, οὓς ἐγίνωσκεν ἀνέκοντας εἰς τὴν μυστικὴν ἐταιρίαν, ἥ ἄκραν μόνον τινὰ τοῦ πέπλου εἶχε κατορθώσει ν' ἀνασύρῃ, ἱκέτευσε δὲ αὐτοὺς, καὶ δακρυὰ κροκοδείλου χύσας ἔπεισε νὰ τῷ ἀποκαλύψωσι τὸν σκοπὸν τῆς ἐταιρίας καὶ τὰ μέσα, ἅτινα αὕτη διέθετεν, ὡς οὖν αὐτοῖς νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν σκοπὸν τοῦτον, γενόμενος μέλος αὐτῆς καὶ θυσιάζων τοὺς θησαυροὺς του. Ἐπειδὴ δὲ παρετήρησαν αὐτῷ, ὅτι οὗτοι μὲν οὐδὲν ἠδύναντο, δύσκολος δὲ καθίστατο ἡ μετὰ τῶν ἀρμόδιων προσώπων συνενόησις, ἄτε εὐρισκόμενων ἐν Πάτραις καὶ ἐν Κερκύρᾳ, ὁ Ἀλῆς ἐπεφόρτισεν ἀμέσως τὸν ἐκ τῶν γραμματέων αὐτοῦ Σπύρ. Κολοβόν, ὅπως μεταβιβάσῃ εἰς Κέρκυραν συνεννοηθῇ μετὰ τῶν ἐκεῖ μελῶν τῆς ἐταιρίας, δοὺς συγχρόνως αὐτῷ καὶ ἱκανὸν χρηματικὸν ποσὸν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου αὐτῆς. Καὶ ἀπῆλθε μὲν τῶν ἐκεῖ εἰς Κέρκυραν ὁ Κολοβός πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, ἀλλ' ἐπανερχόμενος μετὰ τινὰς ἐβδουάδας, συνελήθη ὑπὸ τῶν ἄμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ Ὀθωμανικοῦ στολίσκου εἰς τὰ παραλία τῆς Ἡπείρου ἐξεγερθέντων Τσάμιδων καὶ παρεδόθη τῷ μοιράρχῳ, ὡς κατὰ σκοπὸν τοῦ Ἀλῆ. οὗτω δὲ ἐμπατήθη καὶ ἡ, κατόπιν ἄλλας τε ἐορτῆς καὶ βεβαιασμένη, ἀπὸ πείρας αὕτη τοῦ Ἀλῆ ὅπως προσεγγίσῃ τοῖς Φιλικῶν.

Καὶ ἄλλην δὲ πλὴν τῆς Ἀγγλικῆς ἐκρούσε θύραν ὁ Ἀλῆς, ἐπιστάντος τοῦ κινδύνου. Ἐν Πάτραις, ἐνθα ἦτο τότε τὸ κέντρον τῶν ἐνεργειῶν τῆς Φιλικῆς ἐταιρίας, πλησίον τοῦ Γερμανοῦ καὶ τοῦ Ἰω. Παπαδιαμαντοπούλου καὶ τῶν ἄλλων διακεκριμένων Φιλικῶν, εἰργάζοντο ἐκθύμως ὑπὲρ τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ ἔργου δύο ἄνδρες, Ἕλληνες ἀμφοτέρω καὶ παρὰ τῇ Ρωσικῇ ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες, ὁ Ἰω. Βλασσόπουλος καὶ ὁ Ἰω. Παπαρηγόπουλος, ὁ μὲν ὡς διερμηνεύς, ὁ δὲ ὡς διευθυντὴς τοῦ ἐκεῖ Ρωσικοῦ Προξενείου. Ὁ Ἀλῆς, ὅστις ἐξ ὧν ἀπεκαλύφθησαν αὐτῷ περὶ τῆς Φιλικῆς ἐταιρίας, ὑπόπτειεν ὅτι τὰ μυστικὰ αὐτῆς ἐλατήρια ὑπῆρχον ἐν Ρωσίᾳ, καθ' ὃν χρόνον ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν ὁρίζοντα τὰ πρῶτα τῆς κατ' αὐτοῦ δυσμενείας νέφης, προῦκάλεσε συνέντευξιν μετὰ τοῦ Ἰω. Παπαρηγόπουλου, σκοπὸν νὰ μεταχειρισθῇ τοῦτον ὡς μεσάζοντα πρὸς ἀνάκτησιν τῆς εὐμενείας καὶ φιλίας τῆς Ρωσικῆς Κυβερνήσεως, ἣν διερμηνεύς σχεδὸν ἀντίπλοον καὶ πολεμῖαν εὗσαν τῆς Πύλης, ἔκρινε ὡς τὸν φυσικὸν αὐτοῦ σύμμαχον καὶ συμπαράτακτον ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ ὥρα. Ὁ Παπαρηγόπουλος τῷ προτροπῇ καὶ τῶν συνεταίρων Φιλικῶν ἐδείχθη πρόθυμος εἰς τὴν πρόσκλησιν καὶ μεταβὰς, ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1820, εἰς Πρέβεζαν συνηντήθη μετὰ τοῦ Ἀλῆ, ὃν καὶ πρότερον καλῶς ἐγνώριζε. Ὁ Γουδας ἐν τοῖς παραλήλοις (Τομ. 5, σελ. 211 καὶ ἐπ.) ἐκτίθησιν, ἐξ ἀφηγήσεων τοῦ Παπαρηγόπουλου λαβὼν, ὡς λέγει, τὰ κατὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην, ἀπο-

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τὸ ξενοδοχεῖον «Μεγάλη Βρεττανία» Κηφισίας γνωστοποιεῖ εἰς τὸ σεβαστὸν κοινόν, ὅτι, συσταθείσης τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας τοῦ ξενοδοχείου τούτου μετὰ τοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, δύνανται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ παραγγείλωσιν εἰς αὐτὸ γεύματα, προγεύματα ἢ ἄλλο τι διὰ τοῦ τηλεφώνου τοῦ ἐν Ἀθήναις Ξενοδοχείου «Μεγάλης Βρεττανίας», μεθ' οὗ εἰς συνεννόησιν ἤλθεν, ἡ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν τηλεφώνων, πρὸς συνδεομένων διὰ τοῦ Κέντρου. Τὸ ξενοδοχεῖον θὰ μένη καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα ἀνοικτόν.

Ὁ διευθυντής

Κρ. Τζαννίδης

λήξασιν εἰς τὴν ἐντολήν, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Ἀλῆς τῆς ἐξευμενίσεως τῆς Ρωσικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Παπαρηγόπουλου, μεταβιβάσας εἰς Πετροῦπολιν, νὰ ὑποβάλῃ τὰς τεῦ Ἀλῆ προτάσεις τῇ Κυβερνήσει αὐτοῦ. Καὶ τοιοῦτον μὲν σκοπὸν οὐδένα ἔτρεφεν ὁ Ρῶσος διερμηνεύς, ὡς ἄριστα τὰς βλέψεις καὶ τὰς διαθέσεις τῆς Κυβερνήσεως του εἶδώς· προὔτιθετο ὅμως τράγμῳ νὰ μεταβῇ εἰς Πετροῦπολιν, διότι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ ἐν Πελοποννήσῳ Φιλικοὶ ἀπὸ κοινοῦ εἶχον τότε ἀποφασίσει ν' ἀποστείλωσιν εἰς Ρωσίαν ἄνδρα πιστόν, ἔχοντα τὴν ἐντολήν νὰ ἐξερευνήσῃ τὰ τῆς Φιλικῆς ἐταιρίας καὶ πεισθῇ πρωτίτως, ἐὰν ἡ ἀγνώστος λεγομένη Ἀρχὴ τῶν Φιλικῶν, ὁ ἐν τῷ σκότει τοῦ μυστηρίου καλυπτόμενος ἐκ μηχανῆς οὗτος Θεός, τὸ λελογισμένον μὲν τοῦτο, ἀλλὰ συντελεστικώτατον εἰς προαγωγὴν τῶν ἔργων τῆς Φιλικῆς ἐταιρίας ψεύδος, ὑπῆστατο τῶν ἐκεῖ ἐν Ρωσίᾳ. Τοιαύτην λοιπὸν ἔχων διπλὴν ἐντολήν, ἀπῆλθεν ὁ Παπαρηγόπουλος κατ' Ἀπρίλιον εἰς Πετροῦπολιν, ὁ δὲ Ἀλῆς πολλὰς τρέφων ἐλπίδας ἐπ' ἀνέκαμψιν εἰς Ἰωάννινα.

Ἐν ᾧ δὲ πάντα ταῦτα ἐγίνοντο ἐν Ἡπείρῳ, ἐν Κωνσταντινουπόλει τέλος ἐξεδίδετο κατὰ Ἰούλιον μῆνα τὸ ἀπὸ πολλοῦ ἀναμενόμενον *Χάτι Σιερίφ*, τὸ κηρύσσειν τὸν Ἀλῆν *ghimnaln*, ἥτοι ἑνοχὸν ἐγκλήματος καθοριστέως καὶ ἀνεγνωρισμένον ἐχθρὸν τοῦ Κράτους, ἐὰν ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς ἀπολογία, ἐνώπιον τοῦ χρυσοῦ κατωρλίου τῆς Πύλης τῆς εὐτυχίας. Δυσεξήγητος δὲ εἶναι ἡ περὶ τὴν ἀποκήρυξιν τοῦ Ἀκῆ βραδύτης, ἥτις πιθανόν μὲν νὰ προῆλθεν ἐκ τῶν ἐπικειμένων ἐορτῶν τοῦ Ραμαζάν, καθ' ἃς πᾶσα σπουδαία παρὰ τοῖς Μουσουλμάνοις ἐργασία ἀναστέλλεται, πιθανώτερον ὅμως εἶναι, ὅτι ἀφορμὴν εἶχε τὰς μεγάλας δυσχερείας, ἃς πρὸ τῆς ἀθλίας οικονομικῆς τῆς χώρας καταστάσεως ἠδύνατο ν' ἀπαντήσῃ ἡ ἀπόφασις περὶ κινήτοποιήσεως μεγάλων στρατιωτικῶν δυνάμεων διὰ τοιοῦτον ἐγχείρημα.

Ὅπως δὲ καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἀρχηγὸς τῶν στρατιωτικῶν τούτων δυνάμεων διορίσθη ὁ Ἰσμαὴλ Πασόμπης. Διατάχθησαν δὲ ὡς ἐξῆς τὰ κατὰ τὴν ἐκστρατείαν. Σῶμα στρατοῦ ὑπὸ τοῦτον καὶ τὸν Μαχμούτ Δράμαλην ἐμελλε νὰ εἰσβάλῃ διὰ τῆς δυτικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Ἡπείρον, ἕτερον δὲ σῶμα, ἐκ 3.000 περίπου ὑπὸ τὸν Μπαχλιβάν Χασάν Πασᾶν, ἐπιλεγόμενον Μπαμπᾶ, ἕνεκα τῆς προβλεπόμενης αὐτοῦ ἡλικίας, κατερχόμενον διὰ τῆς ἀνατολικῆς Μακεδονίας ἠθέλεν εἰσβάλαι διὰ τῶν Τεμπῶν εἰς Θεσσαλίαν καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, ἵνα λάβῃ καὶ κατοχὴν τοῦ ἐν Νευπάκτῳ Πασαλικοῦ του. Καὶ ἄλλα δὲ σῶματα στρατοῦ ἠθέλον ἐκπεμφθῇ ὑπὸ τοῦ Ρουμελιᾶ Βαλεσῆ Σελῆμ Πασᾶ καὶ τοῦ Πασᾶ τῆς Σκάδρας Μουσταφᾶ. Συγχρόνως δὲ μείρα τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου διατάχθη νὰ πλεύσῃ πρὸς τὰς Ἡπειρωτικὰς ἀκτὰς συμπαράτασσα μετὰ τῶν Αὐτοκρατορικῶν στρατευμάτων.

(ἀκολουθεῖ)